

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΦΙΛΗΜΑ ¹

Τί κυλίεις

Εἰς τὰ χεῖλη,

Μικρὰ φίλη,

Τὰ μικρά ;

Τί καμύεις

Τὸν γλαυκόν σου

Ὄφθαλμόν σου,

Πονηρά ; ..

Τὸ ἐκφράζει

Ἡ μορφή σου

Ἡ σιγή σου

Τὸ δηλοῖ.

Τί πειράζει

Ἄν τὸ στόμα

Μὲ τὸ ὄμμα

Μοὶ λαλεῖ ;

Δοκιμάζεις

Μ' ἄλλην γλῶσσαν

Σιωπῶσαν

Νὰ λαλῆς ; ..

Τί διστάζεις

Ἔτι, φίλη ;

Δὸς τὰ χεῖλη ..

Καὶ φιλεῖς ...

Εἶπα κλίνει

Μειδιῶσα.

Σπαίρ' ἡ γλῶσσα

Καὶ γλυκὺ

Χεῖλος τείνει ...

— Μὴ ὀμίλει

Πλέον, φίλη !

... Μοὶ ἄρκει.

ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΑΜΠΕΛΑΣ

ΑΕΙΟΜΙΜΗΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΡ

επὶ τὸ τέλος τῆς πολιορκίας τῶν Παρισίων, ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1871, πολλοὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀναλογιζόμενοι τὰ παθήματα τῶν πολιορκουμένων καὶ τὰς παντοίας αὐτῶν στερήσεις, ἀπεφάσισαν νὰ ἀποστείλωσι τροφὰς καὶ ἄλλα χρήσιμα ἅμα τῇ ἀνοίξει τῶν πυλῶν τῆς πολιορκουμένης πόλεως. Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ λόρδου δημάρχου τοῦ Λονδίνου ἐγένετο συνεισφορά καὶ συνελέγησαν ὑπὲρ τὰ τρία ἑκατομμύρια φραγκῶν. Τὸ δεῖγμα δὲ τοῦτο τῆς συμπαθείας καὶ τῆς γενναιοῦτος τῶν Ἀγγλῶν ἀνέλαβε νὰ κομίσῃ εἰς Παρισίους μεγα-

¹ Ἐκ τῆς ἀνεκδότου λυρικῆς συλλογῆς «Μυρσίναι» ἐκ τῶν διαγωνισθεισῶν κατὰ τὸν ἐν ἔτει 1869 Βουτσαϊῶν διαγωνισμόν. (Σημ. Ἐκδ. Ποικ. Στ.)

λέμπορος Ἄγγλος, γνωστός ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ θαυμασίᾳ δραστηριότητι καὶ ἀνεξαντλήτῳ φιλανθρωπίᾳ. Ἀπῆλθεν οὗτος πάραυτα, ὑπερέβη πάντα τὰ προσκόμματα καὶ πρῶτος ἔφθασε μετὰ τοῦ φορτίου του βοηθῆς καὶ ἀντιλήπτωρ τῶν λιμωπτόντων Παρισίων. Ἐπεστάτησεν δὲ αὐτὸς εἰς τὴν διανομὴν ἐπὶ εἴκοσιν ὄλας ἡμέρας οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἀναπαυθεῖς.

Καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Κοινότητος ὁ αὐτὸς Ἄγγλος ἐκόμισεν εἰς Παρισίους ἄλλας ποσότητας χρημάτων καὶ ἐν μέσῳ τῶν καπιζόντων ἐρεπίων τῆς πόλεως ἀπέδειξε τὴν αὐτὴν καὶ πρότερον δραστηριότητα καὶ καρτερίαν. Ἄλλ' ὅτε μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, κατεβλήθη σχεδὸν ὑπὸ τοῦ καμάτου καὶ τῶν συγκινήσεων ἡ κόμη του ἐλευκάνθη καὶ φοβερὰ ὄνειρα ἐπανελάμβανον καθ' ἐκάστην νύκτα, τὰς φρικαλέας σκηναῶν ὧν ἐγένετο μάρτυς.

Ὁ Ἄγγλος οὗτος ὠνομάζετο Γεώργιος Μοῦρ.

Ὁ Γεώργιος Μοῦρ ἐγεννήθη τῷ 1806 ἐν χωρίῳ τῆς Κουμπερλάνδης, κομητείας ὀρεινῆς τῆς βορείου Ἀγγλίας. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ ἐντιμος καὶ παρὰ πάντων τιμώμενος εἶχε μικρὸν τι κτῆμα, ὅπερ αὐτὸς ἐκαλλιέργει. Ἐν τῷ χωρίῳ του ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα γράμματα, δωδεκαετῆς δὲ γενόμενος ἀπεστάλη ἐπὶ τρεῖς μῆνας εἰς ἀνώτερον σχολεῖον, ἵνα ἀποπερατώσῃ τὰς σπουδὰς του». Ἀπεφασίσθη δὲ ἄμα γενόμενος δεκατριῶν ἐτῶν, νὰ ἐπιδοθῇ εἰς ἐργασίαν τινὰ καὶ νὰ ἀποδυθῇ οὕτω πως εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου.

Ἄλλὰ ποῦ καὶ πῶς;

«Ἐχὼ ἀνάγκην παιδίου δραστηρίου καὶ εὐφυοῦς ἔγραψεν ἡμέραν τινα ἐκ πλησιοχώρου πόλεως ἔμπορός τις ἐριούχων πρὸς τινα φίλον τοῦ πατρὸς τοῦ μικροῦ Γεωργίου.—Εἰξεύρω ἐν ὅπως τὸ θέλεις, ἀπεκρίθη ὁ φίλος, ἔχων κατὰ νοῦν τὸν μικρὸν Γεώργιον.

Καὶ ὁ μὲν Γεώργιος μετὰ χαρᾶς ἤκουσε τὴν πρότασιν τοῦ φίλου, ἀλλ' ὁ πατὴρ του ἐφάνη ἐνδοιάζων, διότι κτηματικὸς αὐτὸς δὲν κατεδέχετο νὰ καταντήσῃ ὁ υἱὸς του νὰ γίνῃ ἔμπορος. Ἄλλ' ὅπως δήποτε ἐπίεσθη καὶ ἔδωκε τὴν συγκατάθεσιν του εἰς τὸν Γεώργιον. «Πήγαίνε, παιδί μου, εἶπε, μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴν εὐχὴν μου!»

Ὁ μικρὸς Γεώργιος ἀπῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του καὶ, ἐννοεῖται, αἱ ἐργασίαι του κατ' ἀρχὰς ἦσαν πολὺ εὐτελεῖς, νὰ ἀνάπηρ πῦρ, νὰ σαρῶνῃ τὸ κατάστημα, νὰ περιποιῆται τὸν ἵππον κτλ. Ἄλλ' ὅμως διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων του καὶ τῶν καλῶν του τρόπων ἠγαπήθη ὑπὸ τε τῶν προῖσταμένων του καὶ ὑπὸ τῶν πελατῶν

τοῦ καταστήματος, καὶ μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν προεβιάσθη διευθυντῆς τοῦ γραφείου.

Ἐν ἡλικίᾳ δεκαεννέα ἐτῶν ἐπιθυμῶν στάδιον εὐρύτερον ἀναλόγως τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς πείρας του ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατρὸς του τὴν ἀδειαν νὰ μεταβῆ εἰς Λονδῖνον. Ἐφθασε δὲ τὴν μεγάλην Πέμπτην τοῦ 1825 ἄνευ θέσεως, ἄνευ συστατικῶν, ἄνευ τινὸς προστασίας, ἀλλ' ἔχων ἀπόφασιν ἀκράδαντον νὰ κατανικήσῃ πάσας τὰς δυσκολίας.

Μετὰ ὀκταήμερους ἀνωφελεῖς ἐρεύνας ἤρχισε ν' ἀποθαρρύνεται καὶ ἐσχεδιάζεε ν' ἀποπλεύσῃ εἰς Ἀμερικὴν. Ἄλλ' εὐτυχῶς συνήντησεν ἑμπορὸν τινα συνεπαρχωτὴν του, ὅστις μαθὼν τίνος υἱὸς ἦτο προσέφερεν εἰς αὐτὸν θέσιν ἐν τῷ καταστήματι του ἐπὶ μισθῷ ἐτησίῳ ἑπτακοσίων πεντήκοντα φράγκων. Ὁ Γεώργιος Μοῦρ ἀπεδέξατο τὴν θέσιν μετὰ προθυμίας καὶ εὐγνωμοσύνης καὶ κλιῶν ὑπὸ χαρᾶς ἤλθε τὴν ἐπιούσαν πρωΐαν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ νέου προϊσταμένου του.

Ἴδου δὲ πῶς διηγεῖται τὰ τῆς πρωΐας ἐκείνης ὑπάλληλός τις τοῦ αὐτοῦ καταστήματος.

«Ἐκεῖ νέου καὶ βλέπω ἓνα παλληκάρι καλοθρεμμένο καὶ ἐμβαίνει ἐστὸ κατάστημα μὲ τὰ δάκρυα ἐστὰ μᾶτια· ἐκρατοῦσε καὶ ἓνα παλαιὸ σάκκο μὲ τὰ ρουχαλάκια του. Ἄφ' οὗ ἐσφουγγίσει τὰ μᾶτια του καὶ ἀνέβασε τὸ σάκκο του ἀπάνου ἐστὸ δωμάτιό του, κατέβηκε ἔπειτα καὶ εὐθύς ἔπεσε κατὰμουτρα ἐστὴ δουλειᾷ, καὶ ἀπὸ τῆ στιγμῆ ἐκείνη ἔγινε ὁ πλέον προκομμένος ὑπάλληλος τοῦ καταστήματος».

Ἀκούσωμεν δὲ τί λέγει καὶ ὁ Γεώργιος Μοῦρ περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

«Εὐθύς ἀφ' οὗ ἔφθασα εἰς Λονδῖνον, παρετήρησα ὅτι ἡ ἀγωγή μου ἦτο κατωτέρα τῶν νέων μεθ' ὧν ἀνετρεφόμεν. Λοιπὸν ἔσπευσα παρευθὺς νὰ ἐγγραφῶ μαθητῆς εἰς τινα σχολὴν ἐσπερινὴν καὶ πολλὰς ὥρας ἀπέκοψα ἀπὸ τοῦ ὕπνου μου χάριν τελειοτέρας σπουδῆς μου. "Ὅθεν δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι μετὰ δεκαοκτὰμηνον μελέτην ἠὔξησα τὰς γνώσεις μου τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἦμαι ἰκανὸς νὰ παρακάθημαι ἀξιοπρεπῶς μετὰ τῶν σχετικῶν μου.»

Μετὰ διετῆ διαμονὴν ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ προσελήφθη εἰς τὸ πρῶτον ἐν Λονδίῳ κατάστημα τριχάπτων ἐπὶ μισθῷ ἐτησίῳ χιλίων φράγκων.

«Τώρα αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι ἄνθρωπος!» ἔγραφε πρὸς τὸν πατέρα του.

Ἐν τῇ νέᾳ του ταύτῃ θέσει τὸ πρῶτον μάθημα, ὅπερ ἔμαθεν ἦτο μάθημα μετριοφροσύνης.

«Τότε εἶχον, διηγεῖται αὐτός ὁ Γεώργιος Μοῦρ, πολὺ μεγάλην ἰδέαν περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου· ἀλλ' ὅμως μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἐβδομάδας ὁ νέος προϊστάμενός του κύριος Φίσερ ἤρχισε νὰ μοῦ λέγῃ ὅτι ἡ Κουμπερ-λάνδη τοῦ εἶχε στείλει πάντοτε ὑπαλλήλους βλάκας καὶ ἔξιπασμένους καὶ ὅτι ἐγὼ ἤμην ὁ χεῖριστος πάντων. Ἐπειδὴ δέ μοι το ἐπανελάμβανεν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας δις ἢ τρίς καθ' ἐβδομάδα, ἐπίστην τέλος καὶ ἐγὼ ὅτι δὲν ἔχει ἄδικον καὶ ἀπέβαλα ὅλην μου τὴν προτέραν ἀνόητον ὑπεροψίαν καὶ ματαιότητα. Τί λαμπρὰ ἀπαλλαγὴ εἰς νέον εἰκοσαετῆ! »

Ὁ κ. Φίσερ πολὺ ταχέως μετέβαλε γνώμην περὶ τοῦ ὑπαλλήλου του, διότι βλέπων ἀναπτυσσομένην τὴν εὐφυΐαν του καὶ πολλαπλασιαζομένην τὴν ἰκανότητά του, ἀπεφάσισε νὰ χρησιμοποίησῃ τὰς ἀρετάς του ταύτας, καὶ τὸν διώρισε νὰ περιοδεύῃ τὰς διαφόρους πόλεις ὅπου ἦσαν οἱ πελάται τοῦ καταστήματός του. Τὸ ἔργον τοῦτο θέλει τρόπους καλοὺς καὶ ἀξιοπρέπειαν καὶ ἐντιμότητα, καὶ τοι δὲ συνήθως θεωρεῖται ὡς εὐτελής, ἀλλ' ὅμως ὁ Γεώργιος Μοῦρ ἀπέδειξεν ὅτι καὶ τὸ εὐτελέστατον ἔργον ἢ ὑπούργημα ἐξευγενίζουσιν αἱ ἀρεταὶ τοῦ ἀσκοῦντος αὐτό.

«Ἔργον!» Ἡ λέξις αὕτη ἦτο τὸ σύμβολον αὐτοῦ. Δὲν εἴχευε τί ἐστὶ ἀνάπαυσις, τί ἐστὶ ἐλάττωσις τῆς ἐργασίας. Περιερχόμενος τὰς πόλεις, λίαν πρῶτῃ ἦτο ἐπὶ ποδός, ἐπεσκέπτετο τοὺς διαφόρους ἐμπόρους τῆς πόλεως, ἐλάμβανε παραγγελίας καὶ εὐθύς ἀφ' οὗ ἐγευματίζεν ὀλίγον, ἀπῆρχετο εἰς ἄλλην πόλιν, ἐπεσκέπτετο τοὺς ἐμπόρους καὶ τὸ τέλος τῆς ἡμέρας τὸν εὕρισκεν εἰς τρίτην πόλιν. Καὶ τοῦτο οὐχὶ διότι τὸ ἔργον τοῦτο ἤρεσκεν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διότι ἐνόμιζε πρέπον νὰ μὴ ὑποχωρῇ πρὸ τοῦ καθήκοντος ἀλλὰ νὰ τὸ ἐκτελῇ μετὰ πάσης προθυμίας ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἐπίμοχθον.

Τοιοῦτος ὑπάλληλος δὲν θὰ βραδύνη νὰ γίνῃ καὶ προϊστάμενος. Ἐμπορικός τις οἶκος τοῦ Λονδίνου ἀπεφάσισε νὰ τὸν παραλάβῃ. Καὶ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1830, εἰκοσιτριετῆς τὴν ἡλικίαν, ὁ Γεώργιος Μοῦρ ἦνωσε τὸ ὄνομά του μετὰ τοῦ πλουσιωτάτου τούτου οἴκου, ὅπερ ἔγινε καὶ ἀφορμὴ τῆς μεγίστης περιουσίας τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅστις ὅτε ἀπέθανεν εἶχε πρόσοδον ἑτησίαν ἓν καὶ ἡμισυ ἑκατομμύριον.

Ἄλλὰ πῶς κατάρθωσε τοῦτο ;

Εἶχε σιδηρᾶν κρᾶσιν καὶ εἰργάζετο κατὰ μέσον ὄρον δεκαεξὶ ὥρας τὴν ἡμέραν. Οὐδὲν κατέλειπεν ἡμιτελής· πᾶν ὅτι ἐπεχειρεῖ ἐξετέλει αὐτὸ ἀποβλέπων εἰς τὸ τέρμα ψυχῆς τε καὶ σώματι. «Μὴ ἐπιχειρεῖ

ἀδύνατα, ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Γεώργιος Μοῦρ, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀπαξ ἐνόησες ὅτι πράγμα τι εἶνε κατορθωτόν, μὴ ὑποχωρήσης — «Νικᾶν ἢ θνήσκειν!»

Αἱ ἀποτυχίαι δὲν τὸν ἐπτόουν. Ἦτο ἐξ ἐκείνων, οἵτινες δὲν τρέμουσι πρὸ τοῦ καθήκοντος. «Προσπάθει ὅσον δύνασαι, ἔλεγε, αἰείποτε προσπάθει, ἐν παντί αἰείποτε προσπάθει». Ἐνεκα δὲ τῆς ἐξόχου ἀκριβείας του καὶ τῆς θαυμασίας μνήμης του, ἐξετέλει εὐθύμει καὶ ἀνέτως τόσην ἐργασίαν, ὅση ἤθελε καταβάλλῃ πάντα ἄλλον· τὴν λέξιν ἀδύνατον οὐδέποτε παρεδέχετο καὶ σφόδρα ἠγανάκτει δασάκις ὑπάλληλός του ἔλεγε πρὸς αὐτὸν «Δὲν εἰμπορῶ νὰ το κάμω» — Δὲν εἰμπορῶ! ἀνεφώνει, τί σημαίνει ὁ λόγος οὗτος νέε μου; δὲν ἐννοῶ τί σημαίνει, αὐταὶ αἱ λέξεις δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸ λεξικόν· πήγαινε καὶ κάμε γρήγορα ὅτι σε παραγγέλλω.»

Καὶ τοιοῦτος μὲν ἦτο ὁ Γεώργιος Μοῦρ ὡς ἔμπορος. Ὡς φιλάνθρωπος ὅμως καὶ ὡς χριστιανὸς θὰ ἀποδειχθῇ ἐκ τῶν ἀμείσως κατωτέρω.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ τύχη ἐμειδίασε πρὸς αὐτὸν ἐγίνε φιλάνθρωπος. Μία τῶν πρωτίστων μεριμνῶν αὐτοῦ, ἦσαν τὰ σχολεῖα· δὲν ἤθελε τὰ παιδιὰ τοῦ χωρίου του νὰ εἶν' ἐστερημένα καλοῦ σχολείου· διὸ ἴδρυσε τοιοῦτον πρότυπον. Προσέτι δὲ ἐπεσκέφθη πάντα τὰ σχολεῖα τῆς ἐπαρχίας του, ἐξετάζων αὐτὸς τοὺς μαθητὰς διανεμῶν βιβλία καὶ συμβουλεύων αὐτὰ ὅτι τὸ μέλλον των ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς καλῆς ἢ κακῆς χρήσεως τοῦ χρόνου τὸν ὁποῖον δαπανῶμεν εἰς τὸ σχολεῖον.

Βραδύτερον ὁ Γεώργιος Μοῦρ ἴδρυσε βιβλιοθήκην, ἣτις ἀντὶ δέκα λεπτῶν τὸν μῆνα ἀπέστελλε διάφορα βιβλία καὶ συνδρομητὰς διεσκορπισμένους εἰς ἐννέα χωρία. Ἡ βιβλιοθήκη αὕτη ηὔδοκίμησε καὶ τὰ 200 αὐτῆς βιβλία ταχέως ἐγένοντο 4000.

Κατ' ὀλίγον ὁ Γεώργιος Μοῦρ ἐγένετο μέλος πασῶν τῶν φιλάνθρωπικῶν Ἐταιρειῶν καὶ εὔρισκε καιρὸν νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ φροντίζει περὶ μιᾶς ἐκάστης αὐτῶν. Συνιστᾷ διάφορα ἄσυλα, προστατεύει νοσοκομεῖα, δαπανᾷ ἀφθόνως ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ ἐξέρχεται εἰς συλλογὴν ἐράνων· εἰς τοῦτο δὲ ἦτο τολμηρότατος καὶ ἀκαταπόνητος, Οἱ δὲ φίλοι του πάραυτα ἐνόουν ἐκ τῶν τρόπων του ὅτι ἔρχεται νὰ τους φορολογήσῃ. «Ἐ, κύριε Μοῦρ, τί ἔχομεν; — Νὰ σὰς εἶπω τὴν ἀλήθειαν, ἐβγήκα πάλι ἔς τὴν ζήτα. — Ἄμ' εἶνε περιττὸν νὰ μάς το εἶπῃς, κύριε Μοῦρ, ἀλλὰ πρὸς τίνα σκοπὸν; — Διὰ τὸ νοσοκομεῖον καὶ μου χρειάζονται 500 φράγκα. — Πάρα πολλά. — Πολλὰ ξεπολλὰ ἐγὼ σὰς ἔχω ἐγγράψῃ· διότι πρέπει νὰ εἰξεύρετε ὅτι ἐπέσαμεν πολὺ ἐξω

έφέτος.» Μετά τινας ἔτι συμφωνίας τὸ ποσὸν ἐδίδετο καὶ ὁ Μοῦρ ἔλυε τὴν πολιορκίαν μεταβαίνων νὰ τὴν στήσῃ ἄλλοῦ.

Ἐπερίοριστος ἦτο ἡ προθυμία του πρὸς τοὺς φίλους του καὶ πρὸς πάντα ὑπὲρ οὗ διεφέρετο. Νέος τις ἐκ Κομπερλάνδης, τῷ γράφει ἡμέραν τινὰ ζητῶν τὴν προστασίαν του. Παρευθὺς ἀποκρίνεται πρὸς αὐτόν· «Ἐλα ὅποτε θέλῃς καὶ ἐλπίζω νὰ σ' εὕρω θέσιν συντόμως. Ἐν τούτοις εἰμπορεῖς νὰ ἔρχεσαι νὰ συγγευματίζωμεν καθ' ἡμέραν. Διαβεβαίωσε τὴν μητέρα σου ὅτι θὰ φροντίσω περὶ σοῦ ὅσον δύναμαι, ἐφ' ὅσον θὰ εἶσαι ἄξιος τῆς προστασίας μου ἕνεκα τῆς καλῆς διαγωγῆς σου· ἀλλ' ὄχι περαιτέρω, διότι ἔχω ἀρχὴν νὰ βοηθῶ μόνον ἐκείνους οἵτινες θέλουν νὰ βοηθοῦν τὸν ἑαυτὸν των». Ὅτι δὲ ἐποίησεν ὑπὲρ τούτου, ἐποίησεν ὑπὲρ ἑκατόν, ὑπὲρ χιλίων.

Οὐδέποτε ἐλησμόνησε τοὺς παιδικούς του φίλους, ἀείποτε ἐπροστάτευσε καὶ αὐτούς καὶ τὰς οἰκογενείας των. Ὅπως δὲ πάντες οἱ ἔχοντες καρδίαν, οὐδέποτε ὑπεκρίνετο ὅτι λησμονεῖ τὸ παρελθόν του. «Ἐκ τοῦ λαοῦ ἐξῆλθον, ἔλεγε, καὶ ἐλπίζω ὅτι ἡ εὐδαμονία μου οὐδέποτε θὰ μὲ παρασύρῃ νὰ λησμονήσω τοὺς πτωχοὺς μου φίλους τῶν βουνῶν μας».

Ἡμέραν τινὰ ἀνέκραζεν :

«Ἐάν οἱ ἄνθρωποι ἠδύναντο μόνον νὰ μαντεύσῃσι τὸ ἥμισυ τῆς χαρὰς ἣν αἰσθάνεται ὁ πράττων τὸ ἀγαθόν, δὲν θὰ ἐζήτουν τὴν εὐτυχίαν ἄλλοῦ!»

Ἐπανειλημμένως προσεπάθησάν τινες νὰ συμπαρασύρωσι τὸν Γεώργιον Μοῦρ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ νὰ τὸν ἀναδείξωσι βουλευτήν· ἀλλ' αὐτὸς πάντοτε ἀπεποιεῖτο λέγων μετὰ μετριοφροσύνης δυσκόλως ἴσως ἐννοουμένης παρ' ἡμῖν. «Ἡ βουλή πρέπει ν' ἀποτελῆται ἐκ τῶν συνετωτάτων, τῶν μάλιστα διακεκριμένων, τῶν μάλιστα πεπαιδευμένων· ἐγὼ δὲ δὲν εἶμαι ἐκ τῶν ἀνδρῶν τούτων».

Ὁ Γεώργιος Μοῦρ ἀπέθανε τῷ 1875 ἀνατραπείς καθ' ὁδὸν ὑπὸ ἔππου ἀφηνιάσαντος. Μετεκόμισαν αὐτὸν ἡμιθανῆ εἰς τι ξενοδοχεῖον, ὅπου ἔσπευσε μετ' ὀλίγον ἡ σύζυγός του, πρὸς ἣν οἱ ἰατροὶ ὠμολόγησαν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλπίς σωτηρίας. Συνελθὼν ὀλίγον ἔπειτα, ἔζησεν μόνον εικοσιτέσσαρας ὥρας.

«Γεώργιέ μου, παμφίλτατε, εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ σύζυγός του, πολ- λάκις συνωμιλήσαμεν περὶ τῆς οὐρανίου κατοικίας μας. Ἴσως ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔλθῃ νὰ ζητήσῃ . . . εἶσαι ἕτοιμος νὰ τὸν ἀκολουθήσῃς· δὲν εἶν' ἀλήθεια ; Αὐτὸς θὰ φροντίσῃ περὶ σοῦ». Ἐκεῖνος

ἔστρεφε πρὸς αὐτὴν βλέμμα πολυσήμαντον καὶ εἶπε : «Ναί, δὲν φοβούμαι τίποτε· δὲν θά μ' ἐγκαταλίπη».

Ὁ θάνατός του συνεκίνησεν ἅπασαν τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὸ κατὰ τὴν κηδεῖαν του ἐκδηλωθὲν πένθος κατέστη πένθος ἔθνικόν. Εἰς δὲ τὴν μνήμην του ἀπεδόθησαν δείγματα ἀγάπης, σεβασμοῦ, θαυμασμοῦ. Ἡ ζωὴ αὕτη ἢ τόσον ἀπλῆ καὶ ὠραία ἐσβέσθη ἐν συναυλίᾳ εὐλογιῶν, διότι ἦτο ζωὴ ἀνδρὸς ἔχοντος ὡς σύμβολον ὅτι : «*Δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ζῆ τις, ἐὰν δὲν εὐεργετῇ τὸν πλησίον του*».

25 Ἰουνίου 1890.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ

Τοῦ κάκου! δὲν κυττάει!
 Ἔχει ἀλλοῦ τὰ ἴατια γυρισμένα. . . .
 Τί ὠφελεῖ! γελάει,
 Μὰ δὲν χαμογελάει εἰς ἐμένα.

Θέλω νὰ τὴν φιλήσω,
 Μὰ μένουνε τὰ χεῖλη της κλεισμένα. . . .
 Οὔτε ἂν τῆς μιλήσω
 Θὰ μοῦ ἀποκριθῆ με λόγον ἕνα!

Πάρε την πάλι ὀπίσω
 Εἰκόνα, ποῦ ἀδιάφορη σὲ κάνει!
 Τὰ μάτια μου ἂν κλείσω,
 Σ' ἔχω μπροστά μου ἀληθινή—μοῦ φθάνει.

ΕΥΓ. Γ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 2 8βρίου 1890.

Φίλε Κύριε Ἀρσένη,

Ἡ εὐμενὴς ὑμῶν πρόσκλησις, ὅπως παράσχω καὶ ἐγὼ τὴν πενήχραν συμβολὴν μου μεταξὺ τόσων καλλιλογικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἔργων, ἅτινα κοσμοῦσι τὸ ὑμέτερον περισπούδαστον δημοσίευμα, τὴν Ποικίλην Στοάν, με κολακεύει λίαν, μυρρίας δ' ἐπὶ ταύτῃ ἀνομολογῶ ὑμῖν χάριτας.

Καὶ ὅμως ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἶχον σχηματίζει ἀδιάσειστον ἀπόφασιν νὰ ἐκκλίνω τὴν ὑμετέραν φιλόφρονα πρόσκλησιν, ἐν τῇ συνειδήσει, ὅτι ἡ συμμετοχὴ εἰς